

Jaciment romà de la urbanització Torreblanca

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Avinguda Torreblanca, s/n.
Emplaçament Limitant al nord amb la carretera N-340 i a l'oest amb el Parc Torreblanca.

Coordenades:

Latitud: 41.379207627046
Longitud: 2.0614897914442
UTM Est (X): 421524
UTM Nord (Y): 4581279

Classificació

Número de fitxa 08221 - 76
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle I-II dC.
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: No es conserven estructures arqueològiques visibles.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari CCAA 4565
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa David Torres Rodríguez - Kuanum

Descripció

Assentament rural d'època romana situat a l'avinguda Torreblanca, a 80 m. al sud de la carretera N-340 i a l'est del parc metropolità de Torreblanca, a tocar del terme municipal de Sant Joan Despí.

Les intervencions arqueològiques realitzades entre els anys 1986 i 1988, van documentar la *pars rustica* d'una vil·la romana datada entre els segles I-II dC, amb una sèrie d'estructures relacionades amb l'emmagatzematge i la transformació de productes agrícoles. El complex estava format per un dipòsit amb paviment d'*opus signinum*, dues sitges, una fossa i una estructura de combustió.

Les restes del paviment d'*opus signinum* corresponen a un *lacus*, un dipòsit per a la transformació i emmagatzematge de líquids, principalment vi i oli. Aquestes estructures eren utilitzades en època romana, principalment, en el procés de fermentació del most per l'obtenció de vi. Les restes del dipòsit documentades en el moment de la primera intervenció arqueològica ja es trobaven molt arrasades, però malgrat això, l'estructura encara conservava un cordó hidràulic a la junta amb l'arrencament de les parets.

A més del *lacus*, els treballs arqueològics van documentar dues sitges de grans dimensions. Aquests retalls, excavats al terreny natural, estaven destinats a l'emmagatzematge de cereal. La sitja millor conservada presentava 3 m. de diàmetre màxim, 1,94 m. de diàmetre a la boca, 3 m. de fondària i fons pla, amb una capacitat aproximada de 16.700 litres. L'altra, de 1.400 litres de capacitat, presentava fons pla, 2,20 m. de diàmetre i 1 m. de fondària conservada. Ambdues sitges van proporcionar abundant material ceràmic que va situar el moment d'abandonament de les estructures a la segona meitat del segle I dC.

Altres elements documentats al jaciment van ser una estructura de combustió, que es va identificar com un possible forn; i un retall excavat al terreny natural amb el fons pla, que presentava sis carreus de pedra ven disposats sobre el fons, interpretat com la base per assentar un *dolium*.

Observacions:

La part de l'*opus signinum* era situat a l'esquerra de l'Avinguda Torreblanca on avui hi ha una zona verda, sota la qual se suposa que encara es conserva.

Les sitges al mig de l'avinguda van desaparèixer i la resta d'estructures situades a la dreta de l'avinguda Torreblanca, que eren en terme de Sant Just, també van desaparèixer amb la urbanització.

Història

La primera notícia del jaciment arqueològic de la urbanització Torreblanca correspon a l'any 1977, amb la troballa de material ceràmic d'època romana en superfície realitzada per aficionats de Sant Feliu de Llobregat. Anys més tard, durant els treballs d'urbanització de la zona de l'any 1986 per obrir l'avinguda i construir una sèrie de pisos sota la promoció de l'Institut Català del Sòl, Antoni Romagosa alertà de la presència de diverses estructures arqueològiques que havien estat afectades pel moviment de terres. Va ser llavors quan el Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya realitzà la primera intervenció arqueològica, amb caràcter d'urgència, durant el mes de juny de 1986.

Davant la importància de les estructures documentades a la primera excavació, a finals de l'any 1987 i inicis del 1988, una segona intervenció arqueològica va deixar al descobert la *pars rustica* de la vil·la romana datada entre els segles I i II dC.

L'any 2007, amb motiu de les mesures correctores del projecte "*Complementació connexió entre les ETAP d'Abrera i Cardedeu. Tram: entre la B-23 i la Riera de Sant Just*", es va realitzar una nova intervenció arqueològica preventiva al voltant de la zona documentada com jaciment a la dècada de 1980. Els treballs consistiren en l'obertura d'una sèrie de rases que donaren resultats negatius.

L'any 2017, amb motiu dels treballs de re-urbanització dels terrenys situats entre la carretera Reial i l'avinguda Torreblanca a l'altura de la plaça de Montserrat Roig, es reprengueren els treballs arqueològics programats. Aquests treballs se centraren en l'obertura d'un total de 34 cales, cinc de les quals van documentar un estrat amb presència de material ceràmic d'època romana. Els treballs continuaren amb una nova campanya arqueològica l'any 2018, en aquest cas amb resultats negatius tant per material com estructures arqueològiques.

Bibliografia

ESPEJO BLANCO, José Manuel (2017). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada a la carretera Reial - parc de Torreblanca, Sant Just Desvern (Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 12763.

FOLCH SOLER, Joaquim (1986). *Memòria del jaciment romà de la urbanització Torreblanca (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 380.

FOLCH SOLER, Joaquim (1989). "La intervenció arqueològica d'urgència al jaciment romà de la urbanització Torreblanca (Sant Just Desvern-1986)". *I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat: Pre-actes volum I*, p. 246-255.

FOLCH SOLER, Joaquim (1991). "Les sitges del jaciment romà de la urbanització Torreblanca". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 3, p. 7-18.

GARCÍA TRÓCOLI, Isabel; CORTADELLA MORRAL, Jordi (1989). "Les darreres intervencions arqueològiques a la Torreblanca (Sant Just Desvern)". *I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat: Pre-actes volum I*, p 256-263.

GUASCH DALMAU, David; MENÉNDEZ PABLO, Francesc Xavier; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1996). "Aproximació a l'estudi del poblament d'època romana a la vall de Verç". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 7, p. 9-64.

MARTÍN OLIVERAS, Antoni (2012). "Anàlisi tecnofuncional d'estructures productives vitivinícoles d'època romana. Identificació i localització a Catalunya de fosses de maniobra de premses de biga amb contrapès tipus arca lapidum". *Pyrenae*, vol. 43, núm. 2, p. 53-98.

MATAS PAREJA, Òscar (2017). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada al sector Carretera Reial – Parc de Torreblanca (Solar entre el carrer Montejurra i la plaça de Montserrat Roig)*. Sant Just Desvern (Baix Llobregat). Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 16205.

NOLLA, Marta (2018). *Memòria de la intervenció del sector Carretera Reial - Parc de Torreblanca (jaciment Urbanització Torreblanca)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 14086.

PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; ROURA NUBIOLA, Margarida; SANAHUJA TORRES, Dolors; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982-1986). *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.

PIERA FIBLA, Llibert (1986). "Resultats de les prospeccions a diversos jaciments ibèrics i romans de Catalunya". *Empúries*, vol. 48-50, II, p. 206-211.

RAMOS RUIZ, Jordi. (2007). *Memòria d'intervenció arqueològica preventiva del projecte: Complementació connexió entre les ETAP d'Abrera i Cardedeu. Tram: entre la B-23 i la Riera de Sant Just*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 6169.

SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982). *El poblament del curs inferior del Llobregat en època romana*. Memòria de llicenciatura. Universitat de Barcelona. [Inèdit].

SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1990). *El poblament ibèric i romà del curs inferior del Llobregat*. Tesi Doctoral. Universitat de Barcelona.

VILA FÀBREGAS, Goretti (2002). *Actualització fitxes arqueològiques: Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic*. Sant Just Desvern.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya](#)
[Les sitges del jaciment romà de la urbanització Torreblanca. Centre d'Estudis S...](#)

